

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) OCTOBER 29, 1945

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

STEVILKA (NUMBER) 252

Orilec mlade
vinarske žene
podal izpoved

Ustrelil jo je,
da se polasti njenega
avtomobila

LORAIN, O., 28. oktobra. —
E. Wellman, ki je bil v
zvečer aretiran v Colum-
bi, je danes podal polno iz-
poved, v kateri je priznal, da je
v hotelu Helen Duffield, ker
je hotel polastiti njenega av-
tomobila, ki bi mu služil pri be-
z nekoga drugo loraínsko žen-
s katero je imel ljubezen-
razmerje.

Wellman, ki je bil že enkrat
radi avtomobilske tatvi-
nje izjavil, da Mrs. Duffield,
ki ni poznal, in da jo je
v hotelu edino vsled tega, ker je
imel ukrasti njen avto.

Wellman je bil tekom 5-ur-
ne izpraševanja popolnoma
v miru.

Wellman je, da ko je oddal pre-
dlo na žensko, ko je po obis-
delikatesni trgovini stopi-
svoj avto, se je to zgodilo
naključju, tekom vožnje
pa da ga je njeno sto-
je in teško dihanje tako
mutilalo, da je oddal nanjo
strele, potem pa vrgel
v jarek ob cesti, kjer je
zar ur kasneje najdeno.

Wellman je bil prijet v soboto
na eni izmed glavnih ulic
Columbusa, Ohio, kjer se je
brez odpora, ampak takoj
ustajal ni hotel reči ničesar,
da je priznal svojo identi-
teto, da je bil v sredo zvečer,
v hotelu Mrs. Duffield umorje-
v Lorainu.

AGRES DOVRŠIL
LO NA NOVI
VNI PREDLOGI

WASHINGTON, 27. oktobra.
Konferenčni odsek obeh
je danes sklenil, da se
slovenski davek za prihod-
ni zniža za 5 milijard in
milijonov dolarjev, oziroma
za milijardo več kot pa je
zagajal zakladniški tajnik.

na izredno visoke do-
korporacij so popolnoma
davki na dohodek posa-
rov pa se imajo znižati za
milijardi in 644 milijonov

PODARSKO RAZMERE
MAJZARSKEM

PESTA, 25. oktobra.
— Gospodarske raz-
na Madžarskem so tako
dekreto, da prepreči
dekrete določajo, da so
v plače podvojene, da
ministrstvo za dobave pra-
rekvirirati vsa transport-
redstva in da se sme po-
tacev. Zapuška žena, tri sinove
(vsi v armadi) in več drugih so-
rodnikov.

Burgettstown, Pa. — Po dolgi
bolezni je tukaj umrl John Pi-
rih, star 61 let, doma iz Šent-
viške gore pri Tolminu na Pri-
morskem. V Ameriki je bil od
leta 1907 in član SNPJ in ABZ.
Zapuška žena, tri sinove in štiri
hčere. Bil je naprednega miš-
ljenja.

Palisade, Colo. — Iz armade
je bil častno odpuščen Matthew
J. Debelock, ki je služil pri le-
talcih in je bil v akciji širom
vse Evrope in Severne Afrike.

Boji med četami gen. Čianga in komunisti na Kitajskem

Komunisti trdijo, da je Čiang poslal proti njim armado 800,000 mož

ČUNKING, 28. okt. — Centralna kitajska vlada generalisima Čiang-Kajseka je pristala na to, da smejo komunistične sile držati vse ozemlje, ki ga okupirajo v severni Kitajski, ako se umaknejo iz železniških con in dovolijo vlakom prosto pot.

Naznanilo o tem sporazumu je podal informacijski minister K. C. Wu, medtem, ko je vlada naslovila na komuniste novo zahtevo, da nehajo z napadi na vladne čete, medtem, ko je glavni stan komunistične armade naznanil zavzetje nadaljnjih železniških postaj.

Bitke med nasprotnima silama širom Kitajske

ČUNKING, 28. okt. — Tukaj je bilo danes poročano, da so komunisti, ki imajo v oblasti večji del severne Kitajske, zavrgli kompromisni predlog centralne vlade za umik komunističnih čet iz železniških con in da se vršijo boji med komunisti in vladnimi četami v 11 kitajskih provincah.

Komunistični list "New China Daily News" poroča, da je centralna vlada poslala v boj proti komunistom 800,000 mož, da so v teku spopadi v severni in centralni Kitajski, in da se je borba razširila tudi na južno provinco Kwantung.

Neki uradni komunistični predstavnik je v tej zvezi izjavil:

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee. — Dne 6. oktobra je umrla Gasena Kolentz, stara 56 let. Zapustila je moža, dve hčeri, tri brate in več drugih sorodnikov. — Dalje je umrla Katarina Berkanovič, stara 75 let. Zapuška moža, pet hčera, pet sinov, 22 vnukov in 8 pravnukov. — Poročili so se: Cyril A. Kuvich in Mildred A. Broun, Peter Garcia in Leona Mozetič, Frank Ferjan in Sophie Može, Clarence E. Enell in Dorothy M. Zager, Peter Gregorich in Edna Larson. — Vile rojenice so pustile sinčka pri družinah Michael Babich in Henry Radaj, hčerke pa pri družinah Daniel L. Turk, Anthony A. Skubic in Frank A. Prašnikar. — Prošnjo za državljanstvo so vložili: Albert Petelinšek, Adela Kopriva, Frank Slavich in John Raibolt. — Na 30-dnevni dopust je prišel od mornarice Chief Warrant Officer John Pauc, sin družine John Pauc. Pri mornarici je že čez 18 let in je prišel z Okinawe. — Na kratak dopust pred odpustom iz armade je prišel domov Frank Zemlan.

Warren, O. — Srčni kapi je po enodnevnih boleznih podlegel Anton Šajn, star 66 let in doma iz Knežaka — po domače Matucev. Zapuška žena, tri sinove (vsi v armadi) in več drugih sorodnikov.

Burgettstown, Pa. — Po dolgi bolezni je tukaj umrl John Piriš, star 61 let, doma iz Šentviške gore pri Tolminu na Primorskem. V Ameriki je bil od leta 1907 in član SNPJ in ABZ. Zapuška žena, tri sinove in štiri hčere. Bil je naprednega mišljenja.

Palisade, Colo. — Iz armade je bil častno odpuščen Matthew J. Debelock, ki je služil pri letalcih in je bil v akciji širom vse Evrope in Severne Afrike.

Walsenburg, Colo. — Dne 11. oktobra je tukaj umrl Martin Korniš, star 59 let, rodom Poljak in v Ameriki iz mladih let. Bil je član SNPJ in ne zapuška sorodnikov. Društvo mu je oskrbelo civilen pogreb.

KAMPANJA "POSODILA ZMAGE" JE ODPRTA

Širom dežele se je danes odprla kampanja za osmo vojno posojilo, ki se imenuje "posojilo zmage." To je zadnja taka kampanja, v kateri se apelira na narod širom dežele, da investira svoje prihranke v obveznice, s katerimi se bo delno krilo stroške demobilizacije in pomožne akcije za fante in može, ki so se vrnili z bojišč širom zemeljske oble.

Vlada je določila 11 milijard dolarjev kot kvoto za vso deželo. Od prebivalcev države Ohio se pričakuje, da bodo kupili bonde v znesku 539 milijonov dolarjev, na Cleveland in okolico pa odpade 173 milijonov dolarjev.

Na vse državljane se apelira, da posežejo v žep in izrazijo svojo hvaležnost nad dobljeno zmago s tem, da kupijo toliko bondov, kolikor sploh morejo.

Trumanova odredba glede Avstrije

WASHINGTON, 27. oktobra. — Državni departament je danes obelodanil odredbo, katero je predsednik Truman že 27. junija poslal gen. Marku Clarku, poveljniku ameriških okupacijskih sil v Avstriji, glede izkoreninjenja nacizma in fašizma v Avstriji.

Odredba, obsegajoča 10,000 besed, je naročila gen. Clarku, da se vse Nemce, ki so prišli v Avstrijo pred ali po aneksiji dežele k nemškemu rajhu, odstrani z vseh pozicij, bodisi javnih ali privatnih, ter da se jih izžene iz Avstrije.

Dalje je Truman gen. Clarku naročil, da istotako iztrebi vse fašistične vplive, ki so se vgnezdili v Avstriji pred letom 1933, ko je Mussolini financiral privatno armado "zelenih srajc", katere je vodil princ Rudiger Stahremberg.

Slednje gibanje je imelo pristaše med avstrijskimi kmeti, zlasti v okolici Salzburga in Gradca. Princ Stahremberg se sedaj nahaja nekje v Južni Ameriki.

OBISK V CLEVELANDU

Iz Fairporta, Ohio, se je nahajal na kratkem obisku v Clevelandu Mr. Lovrenc Bajc. Obiskal je sorodnike in prijatelje. Upamo, da se je dobro zabaval!

V BOLNIŠNICI

V St. Luke's bolnišnici se nahaja Frank Stefančič, sin družine Stefančič, 21101 Goller Ave. Podvreči se je moral operaciji. Prvotno je bilo poročano, da se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kar pa ni pravilno. Upamo, da se mu ljubo zdravje čim prej vrne!

KONCERT GLASBENE MATICE v nedeljo, 4. nov.

v Slov. nar. domu, ob 7.30 zvečer

Vstopnice se dobijo pri Mrs. Makovec v SND in pri peveh. Vstopnina \$1.00

Amerika bo zahtevala samovlado za vse narode, izjavlja Truman

Kratke vesti

15-LETNA DEKLICA ZGORELA NA DOMU

YORK, Pa., 27. oktobra. — Ko je 15-letna Etta Smith v kletu na domu svojih staršev skušala spraviti v pogon električni generator, je eksplodiral gasolin. Plameni so trenutno objeli deklco, ki je zgorela kot živa baklja.

POLITIČNA NEMIRNOST ZAJELA BRAZILJO

RIO DE JANEIRO, 27. oktobra. — Policija je danes prepovedala vse politične shode v sredini mesta, ko so časopisi v zvezi z volitvami, ki se imajo vršiti 2. decembra, rabili besede "revolucija". Sedanji predsednik Getulio Vargas sicer ni kandidat, toda njegovi pristaši vztrajajo, da se ne sme umakniti iz političnega življenja.

Politične sile, ki so nasprotno Vargasu, ki je doslej vladal kot diktator, so ogorčene radi dekreta, s katerim je bilo odrejeno, da se državne volitve vršijo skupno s predsedniškimi volitvami.

Komunisti, ki zahtevajo, da se volitve odložijo in da se pozneje nadomestijo z volitvami ustavodajne zbornice, so shod, ki se je imel vršiti nocoj, preložili na torek in naznanili, da se bo shod vršil v rezidenčnem okrožju mesta.

General Motors Co. predlaga kompromis

Iz Detroita se poroča, da je General Motors Co. poslala CIO uniji avtomobilskih delavcev predlog, da se pridruži kompaniji v apelu na kongres, da se obstoječi zakon, ki regulira delovne ure in mezde, spremeni v toliko, da bi se obstoječi delovni teden 40 ur nadomestil s 45-urnim delovnim tednom, nakar bi kompanija zvišala mezde za 6 procentov.

Kompanija pravi, da naj bi bila taka kompromisna uredba veljavna samo tekom "prehodne dobe", in trdi dalje, da bi delavci s sprejemom predloga 45 ur dela zaslužili ravno toliko kot zaslužijo sedaj za enako število ur, kol se jim mora plačati čas in pol za delo nad 40 ur.

Na podlagi tega predloga bi se plačalo čas in pol samo za delovni čas preko 45 na teden.

Unija, ki je že pripravila svoje argumente za 30-procentno mezdno zvišanje in završila stavokvno glasovanje v svrhu predložitve vladnemu delavskemu odboru, ni glede kompromisnega predloga podala še nikake izjave.

Dete najdeno

Nočni čuvaj Bradley posloplja na 1224 Lakeside Ave., je v soboto zvečer v aliju poleg posloplja našel dete ženskega spola, ki je bilo zavito v dvojno odejo in dobro oblečeno. Policija je za deklco, ki je stara okrog tri mesece, našla zavetje v mestni bolnišnici.

Zedinjene države ne bodo priznale od tujih držav vsiljenih vlad; atomska bomba bo rabljena v službi miru

NEW YORK, 27. oktobra — Predsednik Truman je danes tukaj obdržal govor, v katerem je podal 12 točk, o katerih je rekel, da tvorijo temelj ameriške zunanje politike.

Bistvo njegovega govora je bilo, da Zedinjene države ne bodo priznale nobene vlade, ki je vsiljena kakemu narodu od kake zunanje sile, obenem pa je predsednik dal svetu zagotovilo, da posedanje atomske bombe ne ogroža nobenega naroda, kajti Zedinjene države bi jo rabile edino, ako bi postalo jasno, da je ogrožen mir sveta.

Upa na sporazum proti rabi atomske bombe

"Posedanje te nove uničevalne sile smatramo za sveto zaupništvo," je rekel Truman v govoru, ki ga je obdržal na proslavi Mornaričnega dneva. "V očigled naše ljubezni za mir, mi-

Besedilo Trumanovih 12 točk ameriške zunanje politike

Tu sledi 12 točk, katere je predsednik Truman proglasil za temelj ameriške zunanje politike:

"1. Mi ne zahtevamo nobenih novih ozemelj ali posebnih koristi. Mi nimamo nobenih napadalnih načrtov proti nobenemu narodu, velikemu ali malemu. Mi nimamo nobenih načrtov, ki bi ovirali katerikoli narod, ki želi živeti v miru.

"2. Mi verujemo, da morajo vsi narodi, katerim so bile vzete pravice suverenosti in samovlade, iste pravice prej ali slej dobiti nazaj.

"3. Mi ne bomo odobrili nobenih teritorialnih sprememb v nobenem prijateljskem delu sveta, ako iste ne soglašajo s svobodno izražanimi željami prizadetega ljudstva.

"4. Mi verujemo, da bi se moralo vsem narodom, ki so pripravljani za samovlado, dovoliti, da svobodno izberejo obliko vlade, kakršno sami želijo, brez vmešavanja od kateregakoli tujega izvora. To velja za Evropo in Azijo, tako za Afriko kot za zapadno hemisfero.

"5. Z združenim in kooperativno akcijo naših vojnih zaveznikov bomo pomagali poraženim sovražnim državam ustanoviti miroljubne demokratične vlade, katere si bodo same svobodno izbrale in skušali bomo ustvariti svet, kjer nacizem, fašizem in vojaška agresivnost ne bodo mogli obstajati.

"6. Mi ne bomo priznali nobene vlade, ki bi bila vsiljena kateremukoli narodu od kake tuje sile. V nekaterih slučajih utegne biti nemogoče preprečiti vsiljenje take vlade, toda Zedinjene države ne bodo priznale nobene take vlade.

"7. Mi verujemo, da bi morali vsi narodi uživati svobodo morja in enake plovbene pravice na njenih rekah in vodah ter na rekah in vodah, ki teko skozi več kot eno deželo.

"8. Mi verujemo, da bi morale vse države, ki so sprejete v druž-

sleči ljudje širom sveta vedo, da to zaupništvo ne bo kršeno, temveč da bo zvesto izpolnjeno.

"Najvišja nada ameriškega ljudstva je resnično ta, da se bo svetovno sodelovanje za mir kmalu tako izpolnilo, da se bodo atomske metode uničenja definitivno in za vedno prepovedale potom mednarodnega sporazuma."

Truman je svoj govor porabil za naznanilo svetu, da namenjajo Zedinjene države tudi v miru ostati največja mornarična sila na svetu, katere bo skupno z močno armado in zračno silo rabljena za poseženje in zaščito zunanje politike, ki bo temeljila na pravičnosti.

bo narodov, pod enakimi pogoji pravice, da vodijo trgovino in da imajo dostop do surovin kjerkoli na svetu.

"9. Mi verujemo, da morajo narodi Zapadne hemisfere (namreč narodi Severne, Centralne in Južne Amerike) brez vmešavanja izven Zapadne hemisfere delati skupaj kot dobri sosede za reševanje svojih skupnih problemov.

"10. Mi verujemo, da je polno gospodarsko sodelovanje med vsemi narodi, velikimi in malimi, predpogoj za izboljšanje življenjskih razmer širom sveta, in pa za uveljavljanje svobode pred strahom in pomanjkanjem.

"11. Mi bomo še nadalje pospeševali svobodo izražanja in svobodo verskega prepričanja širom svobodoljubnih delov sveta.

"12. Mi smo prepričani, da je za ohranitev miru med narodi potrebna Organizacija združenih narodov, sestojeca iz vseh miroljubnih narodov sveta, ki so pripravljeni vzajemno rabiti silo za zaščitiranje miru."

Draga klepetavost

Podadmiral Chester Lockwood je v soboto v Clevelandu izjavil, da je klepavost civilizacij, ki so se po obisku na pacifični obali bahali, da japonske podmorske bombe niso dovolj močne, povzročila izgubo najmanj 10 ameriških podmornic. Japonci so namreč potom tajnih agentov to zvedeli in pozneje povečali učinkovitost takih bomb. Posadka vsake podmornice šteje 70 mož in 9 častnikov, terej 790 mož je izgubilo življenje vsled lahkomišelnosti ljudi, ki niso znali kontrolirati svojih jezikov.

KLUB LJUBLJANA

Jutri zvečer se vrši seja kluba Ljubljana v navadnih prostorih. Člane se prosi, da se gotovo udeležijo polnoštevilo.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES: CENE NAROCNINO

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$5.50
For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SPOMENIK WENDELLU WILLKIEJU

Duh pok. Wendella Willkieja, ki je neomajeno verjel v enakopravnost človeka ter v njegovo možnost in voljo do skupnega dela za doseg "Skupnega sveta", (One World), je vilo žarek upanja milijonom, ter je danes živa sila v ameriškem življenju. Priča temu, je stavba, ki je bila pred kratkim posvečena spominu tega velikega Američana. V sruču Manhattan, na 20 West 40th Street, v New Yorku, stoji stavba, ki se sedaj imenuje "One World Center" ter služi v domovanje organizacij, katere propagirajo iste ideje, za katere je pok. Wendell Willkie žrtvoval mnogo svoje energije in svojega talenta.

Omenjena stavba je bila formalno posvečena spominu Willkieja dne 8. oktobra, ob priliki obletnice njegove pretrane smrti. Svečanosti posvetitve in otvoritve stavbe so se vršile na prostem, na balkonu drugega nadstropja stavbe. Pod zastavami okrašenem balkonom in daleč dol po ulici je bilo zbranih kakih dva tisoč ljudi, a preko širokega radio omrežja je poslušalo govornike in besede posvetitve nadaljnjo milijonsko število ljudi. Znana gledališka igralka, Helen Hayes, je v dramatični recitaciji podala najsvetlejšje točke iz življenja Mr. Willkieja. Prečitane so bile brzojavke predsednika Trumana, gov. Deweya iz New Yorka, dalje britanskega poslanika, kot tudi poslanika Kine in Francije. Sumner Welles, bivši državni podtajnik, je držal posvetilni govor.

Govorec s balkona, odkoder se je videlo množice, ki so poslušale spodaj na s solncem obsijani ulici, je govornik dejal: "Zbrali smo se tukaj, da posvetimo to stavbo spominu Wendella Willkieja. Mi smo tukaj, da posvetimo to stavbo polni službi onih idealov človeške enakopravnosti in človeškega tovarštva ter človeške svobode, katerim se je posvetil v življenju on sam."

Mr. Wells je opisal Willkieja kot moža, ki je tekom kratke dobe postal "vidna sila v prizadevanju za človeško izboljšanje in simbol splošnega upanja, ne le v naši lastni deželi, pač pa po vsem svetu svobodnih in demokratičnih ljudi. Z nesebičnim zagovarjanjem in spodbujanjem k mednarodnemu tovarštvu ter resničnejši in pravičnejši ameriški demokraciji, je Mr. Willkie postal nedeljiv del idealov, katerim mora ameriško ljudstvo slediti, ako naj naša dežela izpolni svoje določeno poslanstvo usode. Mr. Willkie, je nadaljeval govornik, je odbil vlogo politika. V času, ko so osebni interesi mnogim narekovali molk, je Willkie govoril ljudstvu resnico, kot jo je videl in spoznaval sam. On je imel vero v ameriško ljudstvo in v voljo tega ljudstva, da podredi vse druge interese stremljenju ohranitve naših svobodnih ustanov na temelju, katerih je bila zgrajena naša dežela. Verujoč v ljudstvo, je tudi šel naravnost do ljudstva samega, ko je strnil svoje dalekovidne ideje v knjigi "One World."

"Mr. Willkie je videl že dolgo prej nego njegovi sodržavljani, da ne glede na to, kako popolna zna biti naša vojaška zmaga, bo vendar nemogoče doseči cilj, za katerega so zavezniški žrtvovali vse, ako se po dobljeni zmagi ljudstva ne združijo v skupnem prizadevanju za ustvaritev boljšega sveta. On je vedel, da leži upanje za boljši svet le v tem, da se ljudstva odpovedo pamtveškemu nagibu okoriščanja na račun svojih stradalajočih sosedov, vsiljevanju svoje volje slabšim in šibkejšim bratom. Dokler ljudstva ne pokažejo volje do tega, dotlej ni upanja, da bomo zares imeli mir na zemlji. In kakor je neustrašeno zagovarjal in se boril za boljši svet, tako je tudi neustrašeno postavljil zahteve za pravičnejšo in resničnejšo ameriško demokracijo. Bical je ameriški sistem, ki diskriminira proti katerikoli ameriškim državljanom zaradi njihovega izvora, vere ali barve. Kot Abraham Lincoln, je dejal, tudi on: 'Zavržimo vse to in združimo se v eno ljudstvo, en narod, ki bo mogel enkrat z zanosom izjaviti, da so vsi ljudje rojeni enakopravni.'"

Predsednik Truman je v svoji brzojavki dejal, "da je bil Willkie mož, ki je imel globok upogled v svet, ki je bil raztrgan na kose od najkrvavnejše in najstrašnejše vojne od vseh. In Willkiejeva natura ni dopustila, da bi prizanašal s besedami, kjer so bili prizadeti principi."

Poslanica guvernerja Weweya ni vključevala le priznanja Willkieju kot možu, pač pa tudi ciljem in stremljenju, kateremu se je posvetilo Willkiejevo spominsko stavbo. "Po mojem mnenju," je zapisal Dewey, "ne bi mogli iz-

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Hčer piše staršem iz Trbovelj

Euclid, Ohio. — Spodaj podpisana sva prejela pismo od hčere Fani, dne 5. oktobra, iz Trbovelj. Njen najstarejši sin je bil ubit pri partizanih, druga dva sta bila prisiljena iti z nemško vojsko, ako ne bi šla, bi bila vsa družina postreljena.

Drugi sin je bil ranjen in ujet od Amerikancev in pripeljan v bolnišnico v Texas, kjer se je pozdravil in sedaj dela. O njem niso njegovi starši (naša hči in zet) ničesar vedeli, dokler jima nismo mi pisali.

Koliko so morali naši svojci pretrati tekom vojne v domovini, je nemogoče popisati njim, ki so bili žrtve. Vsega jim zdaj primanjkuje in na nas v Ameriki se obračajo in od nas se nadaajo, da jim priskočimo v pomoč v hudih časih, toda kako jim pomagati?

S tistimi zaboji s 11 funti ne bo nič. Kaj pa hočemo notri dati, ko so nagi in bosi ter lačni. Zima je tu. Kaj pravite, morda bi poslali kakšno prošnjo v Washington in na Mr. Frank Laucheta, našega ohijskega guvernerja, da bi posredoval in pomagal, saj je naš rojak? Treba bi poslali velike zaboje, kot po zadnji vojni, ko je šel pokojni Mr. Mrvar s parnikom in lepo razdelil, da so vsi pošteno dobili. To ne želimo samo mi, na tisoče drugih tudi napeto pričakujejo kedar, da bodo mogli kaj več pomagati svojim revežem.

Jugoslavija je bila najbolj prizadeta. Vsi bi se morali obrniti na osebe, ki se nahajajo na višjih mestih in pritisniti nanje ter jih prisiliti, da bi kaj ukrenili, da se nudi izdatnejšo pomoč ljudstvu male države Jugoslavije, ki je tako hrabro zavrnila sovražnika iz svoje zemlje in tudi pomagala rešiti toliko življenj ameriških in zavezniških vojakov. — Frank in Mary Tekavec, 21700 Tracy Ave.

Pismo, ki sta ga Mr. in Mrs. Tekavec prejela od hčere, se glasi:

"Trbovlje, 28. avgusta 1945

"Preljuba moja mama in ata!

"Po dolgih letih žalosti in trpljenja, sem zopet prejela Vaše ljubljen pismo. Ni ga peresa, ki bi popisal mojo srečo, ko sem zopet ugledala Vašo pisavo, kaj-

kazati večje časti spominu tega velikega Američana kot ste mu jo izkazali s tem, da ste v tem spominskem poslopu nastanili organizacije, kot je Narodna asociacija za napredek in podvig črncev; Liga za pobiranje mrhnje; Odbor newyorških državljanov za boljše stanovanjske razmere; Common Council for American Unity (Skupni svet za ameriško edinstvo); Asociacija za javno vzgojo; Organizacija za pomoč študentom iz vseh dežel in Freedom House. Vse te organizacije izražajo v svojem delovanju in stremljenju ideje in prizadevanja pokojnega Wendella Willkieja."

Reverend dr. John Sutherland Bonnell, pastor presbiterijske cerkve na Peti aveniji, je opravil blagoslovni obred. Nastopili so še drugi govorniki, med temi Walter White, tajnik Narodne asociacije za podvig črncev, ter dr. Harry D. Gideonse, predsednik organizacije Freedom House, katera je priredila spominsko svečanost tega pomembnega dne.

Nepričakovan gost pri posvetitvi je bil poročnik Philip Willkie, sin pok. Wendella Willkieja, ki je dobil poseben dopust, da je mogel prisostvovati svečanosti. V kratkem nagovoru navzočim je mladi Willkie dejal, da čuti, da vrše organizacije, ki bodo domovale v poslopu, posvečenem spominu njegovega očeta, delo kakršnega bi bil vodil in vršil njegov oče, ako bi še živel.

Spominska stavba ima devet nadstropij in je bila enkrat privaten klub, a zdaj jo je kupila organizacija, ki je zbiral prispevke za spomenik pok. Wendella Willkieju. Poslopije je bilo kupljeno v aprilu letos in prenova prostorov se je pričela meseca julija. Na steni spominskega hrama v prvem nadstropju obsvetljujejo dan in noč žarnice besede, katere lahko čitajo mimoidoči iz alic, in katere se glase:

"Nad vsak dvom moramo dvigniti in vzpostaviti enakopravnost človeka."

Te pomenljive besede je izgovoril Wendell Willkie ob priliki njegovega govora na Duke univerzi, v januarju 1943.

brega otroka zavlekli tako daleč v svet! Za gotovo sem mislila, da se bo vsaj on odtegnil vojaški suknji, ki je bil tako droben. 20 let je bil star pa je tehtal komaj 48 kil, a prokleta vojska je tudi njega potegnila za seboj.

"Torej, ljuba mama in ata, za Franka še za enkrat nič ne vem. Počakajte če je živ, kar upam, da je in vam bo že pisal. Tukaj je še na tisoče ljudi, ki se nič ne ve zanje. Tudi na Hrvaškem so bile hude reči.

"Sedaj pa končam in Vas, ljuba mamica in dobrega ata, prav lepo pozdravimo jaz vaša hčerka

"Fani, Lojze in Božidar".

Urednikova pošta

Vrnimo John J. Prince v mestno zbornico

Zadnji dve leti odkar je John J. Prince zastopnik 32. varde v mestni zbornici, piše o njemu vplivno ameriško časopisje zelo pohvalne in laskave članke. Pohvali ga radi gentlemanskega nastopa, poznanja administrativnih poslov, razuma in razsodnosti, ki jo poseduje. Vplivno ameriško časopisje, nekatero naklonjeno demokratski in drugo republikanski stranki, urgira volilce 32. varde: "John J. Prince mora biti vrnjen v mestno zbornico, mesto in varda ga potrebuje."

Če se le za trenutek v mislih pomudimo in posežemo par let nazaj, bomo ugotovili, kaj je časopisje pred mestnimi volitvami pisalo o zastopstvu 32. varde. Dan za dnem smo čitali: Interesi 32. varde in mesta zahtevajo, da je izvoljen v mestno zbornico mož značaja, mož bistrega razuma, mož s hrbenico in mož gladke in olikane besede, ki bo mesto nizkih fraz nastopil v mestni zbornici gentlemansko in razsodno. Volilci, videvši v John J. Princeu vse te zmožnosti, so ga z ogromno večino izvolili v zastopstvo, kjer je res v kredit nam, ki smo ga izvolili in spoštovanje 32. varde odlično zastopal.

Razumeti moramo, da radi vojnih razmer ni bilo njegovo stališče v mestni zbornici lahko. Federalna vlada je zahtevala omejitve povsod. Ukazala je hraniti z elektriko, ukazala omejiti do možne najnižje točke transportacijo in zahtevala slednjega, da gre delati v vojno industrijo. Za mestno delo so morali najeti one, katere je vojna industrija odklonila in največkrat starčke okrog ali nad 70 let starosti. Pod takimi pogoji je potreba pomisliti, da je trpe-la javna postrežba in vse ono, kar se je v normalnem oziru v mirnem času lahko nudilo. Vemo pa to, da kljub velikim omejitvam in težkočam, je znal John J. Prince najti izhod in je pripomogel do postrežbe več kot kdo drugi mestni zastopnik v svoji vardi.

Tudi naše geslo naj bo: "Vrnimo John J. Prince v mestno zbornico."

Burke for Mayor,
Prince for Council
Camp. Committee 32. Ward

Razno iz Collinwooda

(Vincent Coff)

Naša kultura:

Opaziti je, da je naše kulturno življenje med ameriški Slovenci še vedno v nekakem zastoj, čemur pač moramo vzeti v poštev, da smo preživeli par let v vojnih časih. Pri vseh naših Slovenskih narodnih domovih ni več dosti dramskih predstav, uperit in oper, drugič pa smo tudi zainteresirani v situacijo naše stare domovine, naše rojstne vasi, naših rodni bratov, sester in starišev. Toda, ako hočemo mi ameriški Sloven-

ci priti nazaj do svojega, ako nočemo, da se naš jezik prera-no izgubi, moramo hoče ali nočeš—ponovno napeti vse nam razpolagajoče moči, da ponovno oživimo naše kulturno življenje, ker brez naših prosvetnih organizacij nam ne bo več mogoče toliko indirektnega sodelovanja pri akcijah v pomoč borbeni Jugoslaviji, je nujno potrebno, da se oprimo dela za poživljenje naših dramskih in pevskih organizacij. Pevski zbor Jadran v Collinwoodu obstoja že petindvajset let. Dolgo je to življenje ene naše pevске organizacije in prihodnji mesec na dan 25. novembra bo zbor proslavil svoj petindvajseti jubilej z koncertno prireditvijo. Na programu so pevске točke in pa dramski prizor v prozi žive slike — "Večer v partizanskem taborišču". Ta prizor vam bo predstavil v dramski prozi življenje vaših bratov in sester v partizanih—tako, kakoršno mi vidimo v dramski fantaziji. Grupa partizanov v taborišču, v šumi se greje ob ognju, kuhajo si svojo borno večerjo in to je le krompir v oblicah, mesec obseva temni gozd, mlada partizanka tiho poje ljubko ji slovensko pesem in veter odnaša brenčajočo melodijo zbora preko gozd in doline v sosednje taborišče. Mlad partizan jih spremlja na harmoniko, nedaleč v bližini ognja sedi osamljeno dekle, bo-so z puško v naročju. Piše pismo materi (recitira Miss D. Kapel):

"Odsla sem z doma, ter se izgubila v noč.
V blešku zvezd žarela so nebesa;
Od tebe odsla sem, tiho—brez slovesa.
Obraz tvoj gledam—mati—v daljo zroč,
In vidim te nočoj vsak dan v solzah,
Glas čujem pritaženi tvoj, molitev:
"O Bog, dodeli srečno ji vrnitev —
Trpiš, — bojiš se zame te je strah,
Ne skrbi, mama, huda vem je tvoja bolečina!
Vendar ne kloni, opusti misli črne,
V trpljenju nisi sama, ne edina.
Čuj, ko pomlad v deželi cvet razgrne
Ko prosta bosta rod in domovina,
Takrat, o mati, hčerka tvoja se povrne.

Po tej recitaciji se sliši melodijo narodne pesmi, katero prinašajo vetrovi preko potoka; igra jo mlad partizan kot večerni voščilo svoji ljubi. Vidi se ob obronku gozda sveži grob, v

PRIMANJKUJE MILA V KOSIH?

Potrebuje se masčobe za izdelavo mila... kot tudi za rjuhe, srajce in mnogo drugih predmetov, ki jih želijo. Porabljenih masčob se potrebuje!

ODDAJTE VAŠE PORAB-LJENE MASČOBE!

njem počiva mlad junak. Bore za svobodo in demokracijo svojega rodu je v boju vse žrtvoval, za boljše življenje Jugoslavije. Nič ne sliši plakanja, ne vidi solz svoje izvoljenke, katere ji tečejo po mlademu licu z pesmijo na ustnicah, "Oj večer je že" (poje Miss Florenca Unetič) in zopet vse je tiho v temnem gozdu, le tu in tam odjekne puškin strel v tiho noč. Partizanske straže prežijo v senci z bistrim očesom v temno daljavo, iz nočne straže prideta fant in dekle-partizana sta, ob deblu kosatega javora obstojata, mladost in življenje je v njih, toda srce jima teži grozota vojne, ljubita se in svojo srčno ljubezni izdasta v pesmi "Slabo sveča je brlela" (poje duet Miss F. Unetič in Tony Primc). Ta del programa vključuje prvi del koncerta zbora Jadran in v drugem delu pa polni zbor, moški in ženski ter mladi, lepe narodne pesmi. Jadran vas vabi in prosi, posetite koncert, kateri bo podan ob petindvajsetem jubileju zbora Jadran.

Pisma iz stare domovine

Listu Enakopravnosti in njemu uredniku moramo dati vsaj pripoznanje za nesebično delo in priobčevanje pisem, katere dobivamo ameriški Slovenci v njih časih od svojcev iz Jugoslavije. Značilno pa je, da vsa pisma govorijo o krovitvosti slovenskih izdajic "logardistov". Sosed "Ameriška Domovina" ta pisma prav gotovo niso ljuba, ker ona zagovarja narodne izdajalce v obziru na nacizma in fašizma in ker ne dobiva nikakih direktnih pism od slovenskega naroda in tam kaki namigljaj od rodnihi ubežnikov, skrivajočih se v Rimu, ali pa morda v taborišču belogardistov pri Celovcu. Koliko razlike med temi pismi je jasno videti ko brat piše bratu, sestra sestrin in žena in otroci očetu o grozodejstvih, katerih so povzročili belogardisti na pram svojem lastnemu narodu. O resnici teh pisem ne moremo tajiti, saj pisali so jih nam bratje in le njim verujemo. Noben pošten Slovenec, kateri (Nadaljevanje na 4. strani)

Zima je pred durmi. Izčrpano ljudstvo v Evropi in drugod po svetu, ki je pravkar izšlo iz dolgo-trajne vojne, v kateri je bilo mnogim vse, kar so premo-gli, uničeno, s strahom pričakuje kaj bo, moglo pretrati v tej zimi. Še je čas, da darujete v

OVICE IZ JUGOSLAVIJE

Zastopniki primorske duhovščine pri predsedniku

Na začetku septembra so se pri predsedniku PNOO, Bevk, zastopniki slovenskih in hrvaških duhovnikov v koprski škofiji, javno izrečejo svojo željo, usodnem za primorske in hrvaško ljudstvo, ki je živelo tisoč let v su-

toletja so rimska oblast izvajala duhovščino v sponenici, "dan na dan, in z vsa zahrbtnostjo postavljala, po katerih se narod zatirala. Ko so nasilne nad 70 tisoč domačinse zemlje, so se fašisti avtomatičnega preganjanja jezika. Iznegli so ga, s sodnij, iz vseh uradov, celo iz cerkve. Da bi gospodarsko uprovalni vse naše gosustanove, okrog 300 slovenske in hrvaške grunтов. Istočasno so se imperialisti vrgli na nas. Prepovedali so prodajo slovenskih knjig, časopisov, še katekizma in mo-

litvenikov. Razpustili so vsa prosvetna društva in prepovedali slovensko in hrvaško pesem. Končno so prepovedali slovenske nagrobne napise." Nato opisuje spomenica trpljenja duhovnikov v raznih italijanskih ječah in nemških taboriščih. Toda njihovo upanje, ki so ga stavili na Sovjetsko zvezo, Anglijo, Francijo in Ameriko, jim je ohranilo pogum Slovanov, tako, da niso uklonili v najtežjih časih zgodovine primorskih Slovanov, tako, da niso klonili ne pred tujim nasiljem, ne pred domačo reakcijo.

Na kraju pravijo duhovniki v spomenici: "Ponavljamo svojo gorečo željo, da bi bilo slovensko Primorje končnoveljavno priključeno k Jugoslaviji, ki bo mati ne le slovenskih narodov, temveč tudi tukajšnjih Italijanov. Kot duhovniki želimo, da bi Jugoslavija dala vsemu svetu vzgled, kako je treba žalitve in krivice odpustiti in kako je treba bratsko ravnati z narodno manjšino, vzhled, kakršnega smo zaman iskali v katoliški Italiji."

"Ljudska pravica," 6. sept.

LOVANSKA ARMA NI POZABILA

23. avgusta 1945 so borci v Gorenjo Merso v 32 centov živili. Čim je hrana, so fašisti zastražili in zahtevali, da se odloži trgovinam. Na odložitveni bencnekega rojaka Joskota Ozjaka, razdelitev, so se fašisti razdelili vsem: Trnovo, Voglarji, Zagan in Tribuša.

ki so dobile živino so slovenske Jugoslaviji, ker je prišel čas, ko se so v borbi dali. Kmetje, da bodo s to živino, rogov, delali poskuse in morda s časom pri- boljša pasme.

"Ljudska pravica," 6. sept.

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader) je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine. Dobi se v naši tiskarni

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Za prijetno olajšanje poskusite čisti, moderni in preiskušeni način. Ki pomaga pri navadnem hrbtobolu. Samo porabite en Johnsonov BACK PLASTER ravno na bolečem prostoru. To je milo zdravilo in prjetno GREJE vaš hrbet, povzdiigne krvni tok, prežene nakopice-nje, olajša bolečine. Gorko flanelasto ogrinjalo drži gorkoto in odganja mraz - daje stalno pomoč - vpliva prijetno! Zahtevajte PRISTNO, kar izdeluje Johnson & Johnson, v vaši najbližji lekarni.

Johnson's BACK PLASTER

POŠTILNIČARJEM, TRGOVCEM, DRUŠTVOM

in posameznikom — naznanjamo, VAM SEDAJ LAHKO POSTREŽEMO Z RAZNO-VRSTNIM PIVOM

GROSSVATER (SPRING WATER) ALE — HALF & HALF

Se priporočamo Double Eagle Bottling Co. John Potokar in sinovi, lastniki 17 St. Clair Ave. Henderson 4629

RAZDALJE SE KRČIJO

Moderne transportacije in komunikacije leto za letom krčijo razdalje, ki ločijo ljudstva posameznih držav, kakor tudi prebivalce istih dežel. Te transportacije in komunikacije se neprestano izboljšujejo. Res je vse to tekom vojne moralo v prvi vrsti služiti vojnim potrebam in civilisti smo se morali zadovoljiti tako rekoč z ostanki. Vlaki so bili natrpani s potniki, avtomobilisti so dobivali picle odmerke gasolina, na potovanju z letali ali ladjami pa povprečni civilisti niti misliti niso smeli. Telefonskih zvez na večje razdalje včasih ni bilo mogoče dobiti, in pismenska pošta je bila počasna.

Vse to se polagoma izboljšuje, dasi je še daleč od predvojne normalnosti. Še vedno imajo prednost vojaške potrebe, dasi v obratni smeri, to je v demobilizaciji. To bo najbrž trajalo še več mesecev. Vendar, odkar je obrat vojnih industrij ukinjen, je na razpolago material in delavstvo za izboljšanje transportacijskih in komunikacijskih sredstev, in tozadevno delo je v polnem razmahu. V doglednem času bodo naša transportacijska sredstva ne samo tako dobra kot so bila pred vojno, ampak mnogo boljše in udobnejša.

Železniške družbe že gradijo boljše in udobnejše spalne vozove, boljše dnevne vozove, boljše lokomotive in boljše proge. Novi avtomobili bodo boljši od starih modelov, imeli bodo trpežnejše pnevmatike in za pogonsko silo jim bo služil boljši gasolin.

Potnikom, ki se jim bo mudilo, bodo na razpolago potniška letala, ki jih bodo v 30 do 35 urah ponesla v kateri koli del sveta. Prekomorska letala bodo nosila 75 do 100 potnikov v luksuznosti. Po načrtih, ki so že izdelani, bo mogoče iz Zedinjenih držav poleteti v Moskvo ali Rio de Janeiro v 19 urah; do Sydneya v Avstraliji v 42 urah, do Singapura v 43 urah. V Zedinjenih državah je zdaj nad tri tisoč dobrih letališč, na vsem svetu pa okrog 15.000. Za ta porast letališč so odgovorne vojne potrebe. Letalcem je na razpolago posebne vrste gasolin, ki bo zmanjšal nevarnost požarov. Izurjenih pilotov bo dovolj, ko se večina sedanjih vojaških letalcev vrne v civilno življenje.

Letalski eksperti sodijo, da bo po nekaj letih vsako količnik večje mesto v Zedinjenih državah imelo svoje letališče in da bo vsa pošta prvega razreda potovala v letalih. Dalje sodijo, da si bo v bližnji bodočnosti najmanj 400.000 Američanov naba-vilo svoja privatna letala. Vsekakor, letal po sličnih cenah kot so avtomobili za enkrat še ne bo na trgu. Letalske črte preko Zedinjenih držav bodo označene s številkami in znaki, kot so na primer danes avtomobilske ceste.

Televizija se je zelo razvila in v doglednem času bodo na trgu aparati za prejemanje televizije, ki ne bodo dražji kot so bili prvotni radio-aparati. Lastnikom takih televizijskih aparatov ne bo treba potovati, če bodo hoteli videti in slišati operno predstavo v tisoč milj oddaljenem mestu ali baseballsko tekmo kje na drugi strani kontinenta. Iz New Yorka bodo lahko opazovali sončni zahod v San Franciscu.

Vse to in še mnogo drugega nam napovedujejo eksperti za dogledno bodočnost. Včasih bi bili pri takih napovedih skeptični, danes pa nismo več. Danes, se zdi, da ni nič nemogočega.

"Nova Doba," glasilo ABZ.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

Društveni koledar 1945

- 28. oktobra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Škrjančki" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 28. oktobra, nedelja. — Dram. društvo "Ivan Cankar" vpri-zori igro "Vražja vdova" na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
- 28. oktobra, nedelja. — Betsy Ross A.F.U. — ples v SDD.
- NOVEMBER
- 3. novembra, sobota. — Ples podružnice št. 41 S. Z. Z. v Slov. del. domu na Waterloo Road
- 4. novembra, nedelja. — Koncert Glasbene Matice v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
- 4. novembra, nedelja. — Zenski odsek SNPJ farne — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 10. novembra, sobota. — Strugglers SNPJ — ples v SDD.
- 11. novembra, nedelja. — V Boj SNPJ prireditve v SDD.
- 11. novembra, nedelja. — Podružnica št. 106 SANS ob-haja svojo obletnico z igro v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 17. novembra, sobota. — Društvo "Mir" št. 142 SNPJ praznuje svojo 35-letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 18. novembra, nedelja. — Mladinski zbor Waterloo okrožja prireditve v SDD.
- 25. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- DECEMBER
- 2. decembra, nedelja. — Združeni bratje SNPJ ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 9. decembra, nedelja. — Dram. društvo "Anton Verovšek" — prireditve v SDD.
- 16. decembra, nedelja. — Zenski klub — ples v SDD.
- 23. decembra, nedelja. — Zenski klub — ples v SDD.
- 25. decembra, torek. — Velika plesna veselica Soc. kluba št. 49 JSZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
- 25. decembra, torek. — Socialistični klub št. 49 — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 30. decembra, nedelja. — Odbor za ameriške vojaške — ples v S. D. D.
- 31. decembra, ponedeljek. — Silvestrov ples zbora "Jadran" v S. D. D.

Minute Make-Ups By GABRIELLE

Keep your Chin Up—and away with a double one! Strengthen flabby neck muscles by one minute a day of stretching exercises. Pat along the contour with astringent, this aids in firming flabby tissue. For a make-up camouflage try a rosy-hued powder along that chin line. It takes away that too-heavy look! Ledger Syndicate—WNU Features.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

CONSTRUCTION LOANS STRAIGHT BANK LOANS FHA LOANS GI LOANS

PROMPT SERVICE LOW INTEREST RATES Monthly Reduction Loans

APPLY AT St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5670

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite: ENdicott 0718

nuje svojo 35-letnico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

1946

JANUAR

- 13. januarja, nedelja. — Plesna veselica krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.
- 13. januarja, sobota. — Zenski klub — Ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 20. januarja. — Pevski zbor

Life's Like That By FRED NEHER

"If you got anything more to say, say it now instead of while going through the revolving door ahead of me!!!"

"Slovan" praznuje desetletnico s koncertom v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

FERUAR

- 3. februarja, nedelja. — Zenski klub priredi ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 10. februarja, nedelja. — Blejsko jezero SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
- 17. februarja, nedelja. — Progresivne Slovenke krožek 1 prireditve v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

24. februarja, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi koncert v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

APRIL

- 21. aprila, nedelja. — Svoboda SNPJ — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 28. aprila, nedelja. — Strugglers SNPJ — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
- 12. maja, nedelja. — Waterloo Grove W. C. — prireditve v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

IZVIRNA PISMA IZ STARE DOMOVINE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Naši čitatelji brez dvoma z zanimanjem berejo pisma iz starega kraja, ki jih priobčujemo v "Enakopravnosti" že nekaj tednov. Posebnost teh pisem, ki opisujejo grozote, katere so naši ljudje pretrpeli tekom vojne, je njihova izvirnost in pa njihov preprosti in domači slog. Ta pisma, ki so dospela v Ameriko od sorodnikov in domačinov, podajajo resnično stanje razmer tekom strašnih let okupacije, obenem pa nam nudijo vpogled v novo življenje, ki se poraja v naši stari domovini pod vodstvom osvobodilnega gibanja.

Čitatelje, ki prejmejo kakšno pismo od svojcev iz starega kraja, prosimo da ta pisma prinese ali pošljejo v naš urad, in jih bomo priobčili v listu "Enakopravnost."

GET YOUR NEWSPAPERS, MAGAZINES AND OTHER WASTE MATERIALS INTO THE HANDS OF UNCLE SAM THE QUICKER WAY. FROM YOUR HOME TO THE MILL IN THIRTY-SIX HOURS. CALL HENDERSON 5357

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materialno podpiramo osvobodilno borbo naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev pred Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje, in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRSITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Poslajte svoje prispevke ZDRUŽENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH AMERIKANECV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo svoja življenja.

IZPOLNITE IN POŠLJITE SPODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans 465 Lexington Ave., New York 17, N. Y.

Ime Naslov prilagam \$ za fond Združenega odbora kot "Contributing Member" istega.

Vse čke in money-ordere izdajte na ime: United Committee of South-Slavic Americans

Jasni se...

Skupne čičaške podružnice SANSa bodo imele veliko prireditev v nedeljo 18. novembra 1945 v dvorani SNPJ. Obljubljeno nam je, da bomo dobili govornika iz Jugoslavije; to je človeka, kateri se je boril za svobodo in pravico ljudi v starem kraju, in trpel z narodom ves čas sovražnikove okupacije. Prepričan sem, da vsi želite izvedeti resnico, in slišati boste, kako velika razlika je med tem govornikom in ljudmi, kateri so odnesli pete iz Jugoslavije, še predno jo je napadel sovražnik, in katerih prva skrb je bila obvarovati ne narod, pač pa svojo lastno kožo. Na programu bo več pevskih točk, nastop mladinskega krožka SNPJ in kazanje slik. Opis slik bo enkrat pozneje priobčen. Po programu bo ples in prosta zabava. Narodna dolžnost vsakega zavednega Slovenca v Chicagu in okolici je, da se te prireditve udeleži.

SANS je vedno zastopal pravilno smer, in se povsod boril za resnico, in sedaj po dolgem času prihaja iz starega kraja resnica na dan, in to iz pisem, katera prihajajo ne iz Italije, pač pa direktno iz Jugoslavije. Pisma iz Italije se glasijo približno takole:

"Dragi brat France!"

"Nahajam se v Italiji. Bežati sem moral pred krvoločnimi komunisti, kateri so vse duhovnike in poštene ljudi pobili. Naš župnik Jernej in kaplan Jože, kakor tudi vsi naši sorodniki so gotovo morali umreti mučeniške smrti, ker nič ne vem za nje. Veš, mi smo se borili za tako Jugoslavijo, kot je bila pred vojno, in za njegovo veličanstvo kralja Petra. Pri tem vzvišenem delu so nam celo pomagali Nemci in Italijani, in angleške in francoske družbe, katere so bile tako dobre, da so nam dale denar, da smo lahko obratovali rudnike, železnice itd., so bile z nami. Vidiš, vse je bilo tako lepo in pošteno.

"Jaz sem imel krasno službo pri eni angleških družb v Ljub-

ljani, pa prišli so ti hu—komunisti, in vse je šlo po gobe. Odnesel sem samo golo življenje v Italijo. France, ako tudi Ti nisi že postal komunist, pomagaj meni in drugim revežem tukaj, ker mi v tako Jugoslavijo, kot je sedaj, ne gremo, ker smo prepričani, da bi se nam nič kaj dobro ne godilo tam, ker, veš, vse je postalo čudno. Navadni delavci in kmetje hočejo imeti vse preveč pravic, in nas inteligentov nič več tako ne spoštujejo, kot so nas včasih.

"S tem končujem in Te ponovno prosim, da mi pomagaš, ker, ako tega ne storiš, bom moral porabiti ves denar, katerega sem srečno odnesel iz Jugoslavije. Tvoj trpeči brat

"Nande."

Pismo enega sorodnikov, kateri so bili pobiti od komunistov in katero prihaja direktno iz Jugoslavije, se glasi približno takole:

"Dragi stric France!"

"Po dolgih letih trpljenja in groze, Vam zopet lahko pišem. Sporočiti Vam moram, da je moj oče umrl v italijanski ječi, kjer so ga do smrti mučili samo zato, ker ni hotel izdati kraja, kjer se je nahajal Ivan pri partizanih. Ivan je bil smrtno ranjen meseca novembra lanske leto, tako da smo v boju za svobodo izgubili kar dva člana naše družine. Lahko si predstavljate, kako veliko žalost nam je vse to povzročilo. Mamo je čisto strlo in je sedaj zelo rahlega zdravja. Jaz sem zdrava in delam v tovarni tako, da pomagam preživljati družino. Marica bo spomladi prejela prvo sv. obhajilo, in Jožek bo šel pa k sv. birni pri Sv. Vidu, kjer še vedno župnikuje stari gospod Jernej, katerega Vi dobro poznate, in Vas pusti lepo pozdravit. Kaplan Jože je šel pa za župnika k Sv. Lovrencu, ker tamkajšnji župnik je pobegnil v Italijo, takoj, ko je bila Jugoslavija osvobodjena.

"Od nas je pa pobegnil nadučitelj in bivši starosta Sokola. Ljudje pravijo, da obadva že dobro vesta, zakaj sta bežala, in da sta oba sodelovala s sovražnikom. Stric Nande je tudi po-

begnil nekam v Italijo. On ima tudi na vesti več izdajstev, zaradi katerih je umrlo več nedolžnih ljudi.

"Jugoslovanska vlada je že trikrat pozvala vse ljudi, kateri so bili v tujini, da naj se vrnejo nazaj, in to so tudi v veliki večini storili. V tujini se nahajajo samo ljudje, kateri imajo preveč masla na glavi, in imajo zelo slabo vest, da se bojijo nazaj.

"Pri nas gre zelo težko, pa vsemi smo, samo da imamo svobodo. Vse se počasi izboljšuje in gremo naprej v lepšo bodočnost, za katero smo tako drago plačali. Stric, ako Vam je mogoče, nam kaj pomagajte, ako pa ne morete, pa prosim, da nam pišete, kako se imate vi in Vaša družina.

"Srčno Vas vsi skupaj pozdravljamo, posebno pa Vaša nečakinja

"Anica."

To so pisma, sodbo si pa naredite sami. Na tisoče pisem bo še prišlo, in iz vseh bomo izvedeli, da se razvija čisto nova Jugoslavija, v kateri ne bo prostora za tiste, ki so mislili, da bi morali biti vsi partizani postreljeni, in ne za tiste, kateri so mislili, da bi moral biti v vsakem zvoniku obešen en župnik ali kaplan. Mogoče bo vzelo nekaj časa, toda jaz sem prepričan, da bo bodoča Jugoslavija imela dovolj prostora za vero in nevero. Z eno besedo, imeli bodo ustavo, po kateri bo vsakemu svobodno misliti in verovati, kar mu bo pač narokovala njegova vest. Ta ustava, oziroma nova vlada v Jugoslaviji, ne bo poznala samo nekaterih izvoljenih, pač pa bo dala vse pravice in svobodo preprostemu ljudstvu, katera mu spada po vseh naravnih in božjih pravicah.

Samo tak pošten in pravičen sistem je vedno branil in zagovarjal SANS, in kdor se ne strinja s takim sistemom, se tudi gotovo ne strinja z našo ameriško ustavo. Ako so svoboda vere, prepričanja, svobodne volitve in poštena razdelitev dobička komunizem, potem smo imeli v Ameriki vedno komunizem, in

le škoda, da ga ni Jugoslavija dobila pred 25 leti. Toda v tem grmu ne tiči zajec. Vsi, kateri danes toliko vpijejo proti Jugoslaviji, dobro vedo, da ni komunistična, in ji hočejo s tem le škodovati v tujini, zavedajoč se, da ako bodo uspešni, bo Jugoslavija zopet postala molzna krava za njihove sebične name-ne. Za dosego svojega cilja so se pripravljali povezati z največjimi zakletimi sovražniki Jugoslavije, in sploh vsa slovanstva.

Ne dajte se zapeljati od ljudi, kateri so tako pri volji danes pomagati VELIKIM revežem, posebno v Italiji, kateri pa v svoji veliki krščanski ljubezni niso niti z mazincem mignili, ko je umiralo in še umira v Jugoslaviji na tisoče nedolžnih otrok in sirot od gladi. Saj vendar bi morali tudi tem pomagati, ako jih tudi sovražimo. Saj je vendar pisano: "Ljubite svoje sovražnike..." in zopet je pisano: "Karkoli boste enemu teh malih ubogih storili, boste meni storili..." Kje je naša tolerantnost, ali smo v političnem ali verskem fanatizmu zašli res tako daleč, da ne bomo pomagali tam, kjer je pomoč v resnici potrebna?

Pridite vsi na prireditve SANSa, da se tako sami prepričate, kaj se je in kaj se še godi v starem kraju, in razumeli boste, zakaj se vršijo vsi zakulisni boji proti demokratični in slovenski Jugoslaviji. Ljudem, kateri bi v resnici morali voditi narod do prave poti, pa ponovno kličem s pesnikom: "Odpri se vi živi grobi, naš rod vodite k boljši slovanski dobi. Skupaj čvrsto držite brat Slovan, in ne bodeš vedno le sejal. Kragne žetve bliža se Tvoj dan."

Anton Krapenc.

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

bil rojen po slovenski mami, nikakor ne more zapopasti "zakaj so ti ubežniki bežali v italijanski Rim, v deželo naroda, kateri je porabil že v letih pred to vojno vse mogoče barbarske načine za uničenje slovenskega rodu. Ali nam o vsem tem ne priča zadosti jasno Slovensko Primorje? Da, velika uganka je, zakaj so bežali ti begunci v Rim in oni drugi v varno zavetje v Celovec. Gotovo so k temu vzroki in nečista vest napram svojemu narodu. Ameriški Slovenci, ali ni oni Slovenec, ki je izdal svojega brata, sestro in sorodnike fašistom in nacistom narodni izdajalec, in ali je taka podla duša vredna, da se ji pomaga ali ni to pravica, da hudo dodelec dobi zaslužen kaznen zločin, ki jih je napravil napram svojemu narodu, kateri je bil v boju za svoj narod in domovino na strani pravice po človeški in božji postavi. In kdor

Če imate

\$5,000 do \$6,000 za investirati, vam ni treba več iti na siht. Najsiho farmer, premogar ali rudkopec, vsak ima priliko. Ni treba, da zna kakšno rokodelstvo. Tu je za delati en teden, včasih še toliko ne na mesec, in vaš dohodek bo mesečno \$360, kar znaša na leto \$4,320. Pišite na BOX 211, c/o Enakopravnost.

Išče se žensko

za splošna hišna opravila. Zglašite se po šesti uri zvečer na 1218 Norwood Rd.

Rad bi zvedel

kje sedaj biva moj brat Frank Zlosel, ki se je od leta 1926 nahajal v Argentini. Doma je iz Male Bukovce pri Ilirski Bistrici. Ako sam to čita, ali če kdo slučajno ve za njegov naslov, je prošnja, da sporoči na spodnji naslov.

Leo Zlosel,
1162 E. 61 St.

ima čisto vest, temu ni bilo potrebe iskati zavetja pri sovražnikovi sil. Italija in Nemčija sta bile sovražnice napram demokratičnemu svetu in slovenski belogardisti so bili v objemu Italije in Nemčije, torej ponovno vprašanje na "Ameriško Domovino", zakaj so slovenski kvizlingi bežali v Italijo, v Rim in v Celovec?

Mr. Theodore Andrica od

Cleveland Press-a v Jugoslaviji:

Prav z zanimanjem čitamo v Cleveland Press-u poročila, katera pošilja Mr. Theodore Andrica, prvo iz Trsta in sedaj že iz Belgrada. Iz poročil, katere je poslal Andrica iz Trsta, je povprečni Amerikanec dobil prav jasno sliko slovenskega vprašanja mesta Trst in Slovenskega Primorja. Z temi dopisi je Mr. Andrica naredil ogromno dobrega in koristnega dela za našo Slovensko Primorje in nič

več kakor prav bi bilo, da bi sleherna slovenska organizacija in društvo poslalo svoje pripoznanje listu "The Cleveland Press" ter podalo zahvalo o dobrem delu, katero je bilo s tem podano ameriški javnosti. Društveni odbori, prosim vas vzemite to sugestijo v naznanje. Slično delo je do sedaj že storilo društvo "Kras" od SDZ in tajnik te organizacije, Mr. Louf Jerkič je imel zadnji teden v Pressu prav imenitno poročilo. Kaj pravite vi k temu? Mnogo posameznikov je tudi sprejelo osebna pisma od svojih sorodnikov potom truda Mr. Andrica. Tudi te se opozarja, da bi bilo prav lepo od njih, da o tem obvestijo The Cleveland Press in dajo listu zahvalo ker so poslali svojega poročevalca v Jugoslavijo odnosno med Slovence.

Vincent Coff.

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248

Nanovo položimo vodne cevi in stislimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za grejte na paro in vročo vodo sedaj pregledati — Mi prodajamo plumberski in gredni material ter islega tudi instaliramo.

Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Julije Adamič

ki jo je Bog poklical k sebi dne 27. oktobra 1944.

Predraga ljubljena soproga in ljubeča mati! Leto eno je že minilo, kar v grobu Ti počivaš. Naše misli in spomini so za Tebe nemisljivi. Želje naše so v družini, da b' se s tabo veselili. V solzah tuga nas obdaja, ko na te spomin prihaja. Da odšla iz naše srede, preslila k Sviariku. Dvigamo goreče prošnje, naj ti Bog plačilo da.

Zalujoči ostali:

JOHN ADAMIČ, spoprog;
SINOVA in HČERE, ZETJE in SINHA, BRAT in SESTRE,
VNUKI in VNUKINJE ter MNOGI SORODNIKI
Cleveland, O. 27. okt. 1945.

Denar v stari kraj

Po dolgem času so se zveze s našim starim krajem zopet obnovile in se sedaj že lahko pošlje denar v Jugoslavijo. Trst, Gorico in Italijo.

Božič ni več daleč, potreba in pomanjkanje pa je danes v starem kraju večje kot kdaj poprej. Zelo dobro in koristno delo boste storili, ako pomagate svojim sedaj in takoj, ko so vaše pomoči najbolj potrebni.

Denarna naročila se sprejemajo v dolarjih, izplačajo pa se v Jugoslaviji v dinarjih, v Trstu, Gorici in v Italiji v lirah. Naročila se lahko pošljejo po navadni ali zračni pošti ali po kabelnu. Potom kabelna je sedaj, ko je pomoč zelo nujna in navadna pošta še precej počasna, najbolj priporočljivo pošiljati. Vsaka pošiljatev je jamčena. Poslati se more denar le osebam, za katere veste, da so živi in katerih naslov je vam znani.

Ker ima Kollander mnogeletne izkušnje pri pošiljanju denarja, kakor tudi v vseh drugih zadevah, ki se tičejo starega kraja, boste pač pravilno storili, ako se vedno obrnete na:

AUGUST KOLLANDER

V SLOV. NARODNEM DOMU,

6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Kollander tudi sprejema naročila za pakete v staro domovino, vam preskrbi zabojke za take pošiljateve ter pomaga pri oddaji zavitek na tukajšnji pošti.

Kakor hitro se bo odprlo potovanje v staro domovino, bo Kollander med prvimi, ki bo prodajal parobrodne listke, tudi bo poštoval v staro domovino, kadar bodo razmere dopustile, ter tamkaj obiskal mnogo vaših sorodnikov, kot je to delal pred vojno.

Postrežba pri Kollanderju je vedno točna in zanesljiva. Obrnite se torej nanj v vseh zadevah, tikajočih se starega kraja.

Za delavce

Išče se

ZIDARJE IN TERAZARJE

Dobra plača

Kdor se zanima, naj oglasi na

960 E. 185 St.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOVU THE TELEPHONE CO. potrebuje

ŽENSKO delavke hišnih

Delavke hišnih

Downtown poslopišje

Stalno delo—Dobre

Polni ali delni čas

6 večerov v tednu

5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave.,

od 8. zj. do 5. pop.

razven ob nedeljah

THE OHIO BEL

TELEPHONE CO.

Mali oglasi

Dvojica

z otrokom želi dobiti v stanovanje s 5 ali 6 sobami. Kličite Mr. Chas. Cuthbert 4800.

V najem

se odda čedno sobo, vhod in si lahko tuči. Kdor želi, naj se zgodi. 1157 E. 60 St.

Išče se stanovanje

Išče se stanovanje s 5 sobami za 3 odrasle v okolici E. 55 St. in St. Ave. Pokličite KE 5500.

Naprodaj je

hiša s 10 sobami, 55 sobo in kopalnico na stropju. Kokošnjak, lota. Cena \$7,200. P. LI 9837, ali se zgodi. 14315 Darley Ave.

B. J. RADIO SERVO

1363 E. 45 St. Prvovrstna popravila vrst radio aparatov

WALLACE RADIO

Odprto ob večerih. Moderna oprema in popravila. Prihranite si denar. Prinesite vaš radio na pregled. Delo je jamčeno. 3666 E. 93 St. — BR

Farmers Poultry

Vogal Superior in Kokoši, race, goske, purane. Prodajamo na debelo na priredbe

PREGLEJTE

žlebove—odtekalnice in naročite takoj KAKOVOST in IMAMO WM. POWELL 16354 EUCLID AVE. GL 4540

IMAMO 20-LETNO IMAMO v popravljanju električnih metod in napeljav

Imamo električne IMAMO TAYLOR ELECTRIC 4301 Warner Rd. BR

OGLASAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

Odzovi se..Cleveland

VELIKO AMERIŠKO POSOJILLO ZMAGE

Se prične danes!

Greater Cleveland mora in bo zgotovil delo! Je naša DOLŽNOST in naš privilegij, da kupimo EKSTRA bonde v tej ZADNJI in nadvse važni kampanji... da pripeljemo naše može zopet domov... da skrbimo za naše ranjence... da naše veterane zopet postavimo na njih mesta... da jamčimo naš mir. Pokažimo vsej Ameriki, da bo Cleveland in okraj Cuyahoga tole IZVEDEL DO KRAJA!

CUYAHOGA COUNTY WAR FINANCE COMMITTEE * Union Commerce Bldg., Cleveland